

De mantel van ‘Sintermerte’ ligt deels in Venlo, ontdekte Frans Pollux

Bron: dagblad De Limburger (online) van 17 oktober 2024 door Bas Nollé

Podcastmaker Frans Pollux uit Venlo bij de Sint-Martinusbasiliek in zijn thuisstad, waar een stuk van de mantel van Sint-Maarten zou moeten liggen. – © Mijntje Wismans

Venlo -

Na enkele uitzonderlijk goed beluisterde podcasts voor landelijke media richt Frans Pollux zich nu op zijn thuisstad Venlo met een historische stadswandeling. Die is niet alleen voor toeristen leerzaam. Zelfs Pollux – opgeleid als historicus – stak nog wat op over zijn eigen stad.

Je kunt het bijna niet geloven. Een openbaring, op zijn minst. De mantel van *Sintermerte* in Venlo? Zelfs Frans Pollux, die een opleiding geschiedenis genoot, werd erdoor verrast. Zou het?

De legende mag bekend zijn: *Sintermerte* (Sint-Maarten of Martinus van Tours) zag voor de stadspoort van het Franse Amiens een hulpbehoevende, verkleumde bedelaar zitten. De soldaat sneed een stuk van zijn mantel af en gaf die aan de zwerver, tegen de kou. Het gebaar wordt afgebeeld op beelden en schilderijen in kerken over de hele wereld. Sint-Maarten wordt gezien als een toonbeeld van

barmhartigheid en op 11 november wordt de legende als kinderfeest nog volop gevierd. Kinderen maken een lampion, *Sintermerte* snijdt zijn mantel af en in een optocht gaat het lokale volk naar een groot vuur.

In dit kistje in de Sint-Martinusbasiliek zou een stuk van de mantel moeten liggen. Een van de taferelen die erop worden afgebeeld is Sint-Maarten die zijn mantel afstaat. — © De Limburger

„Ik wist wel iets van die mantel. De Merovingen (een dynastie van Frankische koningen uit de vroege middeleeuwen, red.) zouden de afgesneden helft hebben bewaard als relik. Uit angst voor het opkomend protestantisme zou de mantel zijn opgeknipt en verstopt op allerlei plekken in het katholieke rijk, om te voorkomen dat die in handen van de protestanten zou vallen. Meer wist ik niet.”

En één van die plekken waar een stuk van die mantel zou zijn beland, moet dus Venlo zijn. In een kistje in een glazen altaar in de basiliek. „Het is voor een Sint-Martinuskerk, zoals in Venlo, vaak van oudsher het belangrijkste bezit. Op zo'n relik kwamen pelgrims af en die zorgden voor inkomsten.”

Boven de entree in de basiliek is het tafereel met de mantel van Martinus van Tours afgebeeld. — © De Limburger

In de podcast *Van vroeger naar Venlo*, in opdracht van VenloPartners, komen meer onderwerpen terug. Al wandelend kun je met de koptelefoon op iets leren over de geschiedenis van de stad. „De geschiedenis is een belangrijk onderwerp voor de gemeente, bedrijven en andere partners”, zegt Marcel Tabbers van VenloPartners. „Toen we ons afvroegen hoe we dat verhaal goed konden vertellen, kwamen we op dit idee.”

Prins Bernhard

De andere onderwerpen die Pollux aansnijdt, zijn de *vastelaovend*, Duitse kooptouristen en de verschillende bewoners die de stad van de prehistorie tot nu heeft gehad. Hij interviewt daarbij deskundigen, zoals stadsarcheoloog Jacob Schotte, zangeres Lottje Boermans of stadsgids Albert Lamberts. Met die laatste staat hij ook stil bij een bezoek van prins Bernhard aan het zeer chique sociëteitsgebouw van Mariaweide eind jaren dertig. „Hij heeft er ook overnacht. En dan is de vraag of hij dat alleen heeft gedaan”, zegt Lamberts. „Hij stond er natuurlijk om bekend dat hij in ieder stadje een ander schatje had.” Pollux smult ervan: „Misschien loopt hier nog wel een kind of kleinkind van hem rond.”

© Mijntje Wismans

Venlo is een stad met veel historie, zegt Pollux, maar soms moet je goed kijken. „De stad is zwaar gehavend door de oorlog. Bombardementen, en daarna stadsvernieuwingsplannen, hebben veel verwoest.”

Toestemming

De Venlonaar maakte eerder uiterst succesvolle podcasts zoals *De Laatste Dans* (NTR) en de serie *Bloody Sunday in Roermond* (VPRO), beide meer dan een miljoen keer gestreamd. Die cijfers zal deze podcast misschien niet halen, maar Pollux broedt al op een nieuwe. Over, jawel, de mantel van Sint-Maarten „Ik wil dat koppelen aan het verhaal van iemand die op zoek gaat naar zijn eigen identiteit. Met

een goed verhaal krijgen we hopelijk dat kistje in de Sint-Martinusbasiliek open om te kijken of de mantel er echt in zit en of het de echte mantel van *Sintermerte* is.”

Dat wordt lastig, zegt deken Jos Spee. „Daarvoor heb je bisschoppelijke toestemming nodig. Dat kan niet zomaar. Het reliek zou rond 1430 door de bisschop zijn meegenomen voor de wijding van de kerk. Het is verpakt met linten en opgeborgen in de schrijn. Er zijn weinig bronnen bekend die er iets over zeggen, maar het zou moeten kloppen.” Volgens Spee, Pollux en Lamberts heeft bestuurslid Theo Lamberts de mantel met eigen ogen gezien, maar hij wil niet met de krant praten.

In dit glazen altaar in de Sint-Martinusbasiliek staat de schrijn waar de mantel in zou moeten liggen. — © De Limburger